

מחזור הזמנים - גיליון פתיחת שנה"ל תשפ"ה

דגשים בתחום הבטיחות, הביטחון והחירום עבור מנהלי מוסדות חינוך

מה בגיליון:

- [שעת חירום ואבטחה](#)
- [בטיחות](#)
- [כבאות והצלה לישראל](#)
- [טיולים ופעילויות חוץ](#)
- [הכשרות והדרכות](#)
- [מידע מארגון בטרם](#)
- [זהירות בדרכים ואורח חיים בטוח](#)
- [לקחים ותובנות מאירועים חריגים](#)

מנהלי מוסדות חינוך ורכזי בטיחות יקרים,

גיליון זה עומד בסימן ההיערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ה, בסימן מלחמת חרבות ברזל. האירועים שהתרחשו לאחרונה, והאירועים הצפויים בעתיד, מחייבים אותנו להיות ערוכים ומוכנים לתרחישי חירום ולמצבי חירום שונים.

במחזור זמנים זה אנו מדגישים את ההיערכות לחירום יחד עם כלל הנושאים החינוכיים השוטפים.

תמצאו בגיליון זה קישורים למסמכי עזר, כרטיסי מידע, וחוזרי מנכ"ל, שמטרתם לסייע לכם במעקב אחר ההכנות והפעולות המתבצעות לקראת פתיחת השנה. חומרים אלו יכולים לשמש במסגרת הדרכות, ביקורים וסיורים המתבצעים בשטח, עם אנשי החינוך, רכזי הבטיחות הבית-ספריים ומנהלות הגנים.

בברכת שנת לימודים בטוחה לכולנו!

קישורים שימושיים:

- [ריכוז מידע חיוני- חרבות ברזל](#)
- [רפואת חירום ועזרה ראשונה](#)
- [פורטל מוסדות חינוך](#)
- [חוזרי מנכ"ל בתחומי ביטחון, בטיחות ושעת חירום](#)
- [תיבת דוא"ל ייעודית לשאלות בנושאי בטיחות, ביטחון ושעת חירום](#)
- [מערכת לבחירת פעילויות חוץ והוראות הבטיחות שלהן](#)
- [מאגר גיליונות מחזור הזמנים](#)

לצפייה מיטבית מומלץ לפתוח את הקובץ במחשב

היערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ה – הנחיות ביטחון, בטיחות וחירום

לקראת פתיחת שנת הלימודים, יש לבצע בבתי הספר, בגני הילדים ובמעונות יום סדר פעולות בכדי להיערך בדרך נכונה ומקצועית לשמירה על ביטחונם ושלומם של התלמידים והילדים.

- [פורטל מוסדות חינוך היערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ה – הנחיות ביטחון ואבטחה, בטיחות וחירום](#)
- [חברת היערכות לפתיחת שנת הלימודים – הנחיות ביטחון, בטיחות וחירום](#)
- איגרת היערכות לתשפ"ה בגני ילדים | [עברית](#) | [ערבית חדש](#)
- איגרת היערכות לתשפ"ה במעונות היום | [עברית](#) | [ערבית חדש](#)
- היערכות למצבי חירום בפנימיות – [מידע על היערכות לחירום וביטחון בפנימיות עבור רכז הביטחון בפנימייה](#)
- מצגות הדרכה להיערכות לקראת פתיחת שנת הלימודים (כלי עזר משלים למסמך היערכות):
 - בתי הספר – [מצגת פתוחה](#) | [סגורה](#)
 - גני הילדים – [מצגת פתוחה](#) | [סגורה](#)
 - מעונות יום – [מצגת פתוחה](#) | [סגורה](#)
- [הדרכה מקוונת בנושא היערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ה במעונות יום – דגשים והנחיות](#) **חדש**

צוות חירום בית ספרי (צל"ח)

צל"ח הוא צוות קבוע בבית הספר, המתמנה מראש, ותפקידו לנהל את הפעילות הארגונית, החינוכית והטיפולית הקשורה במצבי חירום. צוות החירום פועל במצבי משבר ובעיתות חירום, במהלכם ולאחריהם. מנהל בית הספר ימנה בעלי תפקידים לצל"ח ולהכין תיק צל"ח. ניתן להסתייע במדריכות היחידה להתמודדות במצבי לחץ וחירום של שפ"י. למידע נוסף בנושא הקמת צוות חירום בית ספרי: [חברת הטמעת הצל"ח בבית הספר – 2022](#) | [מצגת שמירת כשירות](#) | [תיק צל"ח בית הספר](#) | [תיק צל"ח גני ילדים](#) | [מצגת צל"ח גנים](#)

מלחמת חרבות ברזל – ריכוז מידע חיוני

בעקבות המצב הביטחוני, משרד החינוך ריכז עבור צוותי החינוך מידע חיוני. [בפורטל מוסדות חינוך עמוד "חרבות ברזל"](#) ניתן למצוא הנחיות ומידע בשעת חירום, הנחיות לפעילות חינוכית רציפה בחירום, מידע על חינוך מיוחד, מפונים ומתפנים מרכזי יחד, הפעלת מתנדבים וטיולים, כוח אדם, אבטחה, תמיכה רגשית ועוד.

עיקרי ההנחיות לשגרת למידה בחירום

[כרטיס מידע הכי מוגן שיש](#) | [כרטיס מידע הפקת לקחים "הכי מוגן שיש"](#)

מעונות היום

[סרטון – העקרונות לפינוי מעון יום במצב חירום](#) | [סרטון – היערכות והתגוננות מעון יום בירי טילים](#)

שירותי עזרה ראשונה

בכל פציעה ופגיעה שאינה מסכנת חיים יש חובה להתקשר למוקד הייעודי *2326 או 1-700-55-00-96.

גם בעקבות פגיעה ללא תסמינים יש להתקשר למוקד הייעודי *2326 או 1-700-55-00-96.

המוקד פועל בין השעות 07:30–16:00 בכל ימי הלימוד הרשמיים של המגזרים השונים. למידע נוסף, ראו כרטיס מידע – שירותי עזרה ראשונה: [עברית](#) | [ערבית](#)

להלן הנחיות לכל הקשור למענה [לרפואת חירום ועזרה ראשונה בבתי הספר ובגנים](#): [עזרה ראשונה במעונות](#), [תיק עזרה ראשונה](#), [מכשיר החייאה בבית הספר](#), [החזקה של מזרק אפינפרין](#).

תוכניות חינוך לחירום במסגרת תכנית הלימודים

יש לתכנן ולשבץ את ההדרכות שהלן, בהתאם למפורט בחוזרי המנכ"ל:

- [לתלמידי כיתות י' - חילוף קל בעת רעידת אדמה](#)
- [לתלמידי כיתות י' - הדרכת עזרה ראשונה](#)
- ["יום כתום" - הדרכות פיקוד העורף בבתי הספר היסודיים במסגרת התוכנית הרב-גילית לחינוך לחירום](#)
- [שיעור גאוגרפיה חווייתי בנושא רעידות אדמה והתגוננות מפניה לכיתה ח'](#)

[כרטיס מידע ביה"ס המשמשים כמתקני קליטת אוכלוסייה בשעת חירום](#)

חדש [מצגת היערכות לתרחיש צפוני בהפעלת 290 מתקני קליטה](#)

חדש [חוברת הפעלה משותפת קליטת אוכלוסייה מפונה "מתקני קליטה"](#)

בתי ספר המשמשים כמתקני קליטת אוכלוסייה

בחירום

כחלק משמירת הכשירות של הצוותים המפעילים את מתקני הקליטה, נדרשים בעלי התפקידים לעבור על לומדה מקצועית, לצורך הבנת משימתם ושמירת כשירותם להפעלה בשעת חירום. בהתאם לחוזר מנכ"ל או להנחיות המחוז, יש לבצע כניסה ללומדה אחת לשנה, **ולא יאוחר מ-1.12**. נתוני הביצוע מועברים למשרד הפנים/אגף פס"ח, ומהווים חלק בלתי נפרד מהגדרת כשירות הרשות המקומית לחירום. [ללומדת פס"ח, כרטיס מידע](#).

כרטיסי מידע שימושיים

[דו"ח ביקורת אבטחה במוסד חינוכי](#)

[אבטחת מוסדות חינוך](#)

[מרכיבי ביטחון בבית הספר](#)

[הנחיות לבדיקת מאבטח בבית הספר](#)

[פורטל רשויות ובעלויות - דף היערכות לשעת חירום במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

כבאות והצלה לישראל

טיפים שימושיים למניעת שריפות בבית

טעינת סוללות ליתיום ללא השגחה- מסוכנת! - מדי שנה נשרפים כ-150 דירות/בתים כתוצאה **מטעינה לא בטוחה** של סוללות ליתיום לאופניים/קורקינטים חשמליים. **גלויות בטיחות**
גלאי עשן מציל חיים - באמצעות התקנה פשוטה ובעלות נמוכה תוכלו למגן את ביתכם ולמנוע נזק לרכוש ולחיי אדם.
גלויות בטיחות חדש
על פי הוראת כבאות והצלה לישראל, בכל מבנה שבו מותקנת מערכת פוטו- ולטאית או לוחות סולאריים יש להציב שילוט מתאים עם דגשי בטיחות וזהירות. לחצו על הקישור: **מערכת פוטו-וולטאית/לוחות סולאריים**
סרטון פינוי בית ספר על פי נוהל חפוז בתרחיש שריפה - עברית | כתוביות בערבית

בחגים יוצאות משפחות רבות לטיולים בטבע. חשוב שכולנו נשמור על החיים ועל הטבע לפי ההנחיות הבאות:

- אין להדליק אש ומדורות ביער ובחורש
- מדליקים מנגל רק במקומות המאושרים לכך ע"י הרשויות
- בסיום המנגל יש לדאוג לכיבוי מוחלט של האש והגחלים
- אין להדליק מנגל בסמוך לצמחייה, לכלי רכב, לקווי חשמל ולמבנים

לגלויות בטיחות בנושא טיול בטוח בחג **לחצו כאן חדש**

מבשלים לקראת החגים? זכרו:

- בישול במטבח תמיד ייעשה בהשגחת מבוגר.
- הרחיקו כל חומר דליק בזמן הבישול כמו מגבות נייר ושמן.
- במקרה של התלקחות אש במחבת או בסיר עם שמן, יש לחנוק אותה בעזרת מכסה רחב אין לכבות את האש בעזרת מים.

לגלויות בטיחות בנושא בישול **לחצו כאן חדש**

חגי תשרי בפתח ולוחמי האש מציעים לכם איך ליהנות מסוכה בטוחה:

- יש למצוא שטח יציב וישר כדי לבנות עליו את הסוכה
- הסכך צריך להיות ירוק ולא יבש כי סכך יבש נדלק מהר
- מתקינים נורות לד ולא נורות להט רגילות
- עושים שימוש רק כבל מאריך תקני שמתאים לשימוש מחוץ לבית.
- דאגו שכבלי החשמל יהיו מבודדים היטב -זכרו שמגע בין חשמל ומים מסוכן מאוד!
- אסור להדליק נרות בסוכה!
- אסור להכניס מערכות גז לחימום או בישול
- דאגו שפתח הסוכה יהיה פנוי לצורך הימלטות במקרה חירום

לגלויות בטיחות בנושא החגים **לחצו כאן**

חג שמח ובטוח!

[חזרה לתוכן העניינים](#)

היערכות המוסד החינוכי לפתיחת שנת הלימודים יש לבצע בבתי הספר פעולות בטיחות מקצועיות לשמירה על ביטחון ושלום התלמידים. ניתן להשתמש [בטבלת עזר](#) המסייעת למנהלים בניהול הבטיחות, בדרכים, ובטיחות בטיולים.

ניהול שגרת הבטיחות בבית הספר ([מצגת](#) | [חוזר מנכ"ל](#)) הוא המרכיב והפעולה המרכזית לשמירת אקלים ותרבות תומכת בטיחות, כמו כניסה ויציאה בטוחה למוסד החינוכי, תפקוד מורים תורנים, הגדרת אחראי לכל פעילות, אירוע מיוחד רב משתתפים, תחקור ובדיקה והפקת לקחים באירועים חריגים, היכרות ושימוש במאגרי המידע של המשרד בחומרים מקצועיים. **חלק משגרות הפעילות בבית הספר כוללת את המרכיבים הבאים:**

מינוי ועדת בטיחות בית-ספרית

מטרת הוועדה: טיפול שוטף ומשותף לקידום הבטיחות במוסד החינוכי, ולקיום שגרת בטיחות בו. מייד בתחילת שנת הלימודים יש לכנס את הוועדה ולהנחות אותה לפעולה בהתאם. **לשימושכם:**

[סרטון](#) | [כרטיס מידע](#) | [תבנית סיכום דיון ועדה](#) (קובץ להורדה) | [חוזר מנכ"ל ניהול שגרת הבטיחות בבית הספר](#)

שירותי עזרה ראשונה בתיאום עם מד"א, עודכנו ההנחיות של שירותי עזרה ראשונה, בדגש על מספר הטלפון אליו יש להתקשר באירוע פגיעה/פציעה במוסד החינוכי שאין בו סכנת חיים. **להתקשר ל-2326*** למסמך: [עברית](#) | [ערבית](#)

עבודות בנייה ושיפוצים במהלך לימודים: מוסדות חינוך נדרשים לעיתים לבצע עבודות תיקונים, שינויים ותוספות בנייה במהלך שנת הלימודים. פעולות אלו עלולות להוות סיכון בטיחותי וביטחוני לשוהים בתחומי המוסד החינוכי, ולכן חשוב להכיר את הנחיות הבטיחות למצבים אלה ולפעול על פיהן. לשימושכם נוהל [עבודות בנייה ושיפוצים במהלך לימודים](#)

דגשים והמלצות לידיעה ולהיערכות רב-שנתית להלן נושאים שיש לקחת בחשבון בהיערכות ותכנון לטווח ארוך:

כרטיס מידע מצעים לחצרות גני ילדים	מצעים לחצרות גני ילדים - מסמך שנועד להציג, להנחות ולספק מידע חיוני ואובייקטיבי בדבר היתרונות והחסרונות של סוגי המצעים השונים בשטח החצר.
כרטיס מידע בנושא תקן ריהוט לגני ילדים (ת"י 709)	תקן 709 לריהוט בגני ילדים ובבתי ספר יסודיים - מסמך לחידוד הידע והחשיבות בשימוש ויישום בתקן ישראלי זה.
קווים מנחים להתקנת דלתות העומדות בתו תקן 6185 חובת התקנת דלתות תו תקן 6185 במבני חינוך חדשים	תקן 6185 מכללי דלתות למוסדות חינוך - מצורפים מסמכים בנושא.
בדיקת מתקני כדורסל	מתקני כדור סל - חייבים לעמוד ביציבות כנגד כוחות הפועלים עליהם. נדרשת תחזוקה טובה, ובדיקות בטיחות סדורות, מקצועיות ורציפות, שבאמצעותן ניתן למנוע תאונות ופגיעות.

[פורטל מוסדות חינוך - דף בטיחות במוסדות חינוך](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

בפורטל רשיות ובעלויות חינוך תוכלו למצוא את כל המידע הדרוש בנושא זה- כיצד להגיש בקשה לרישיון קבוע או זמני לפתיחת מעון יום, תחומי הפיקוח של משרד החינוך, כולל פיקוח על הבטיחות ועמידה בדרישות הבטיחות הקפדניות להבטחת שלומם ובריאותם של הפעוטות, אכיפת חוק המצלמות, רישום פלילי, הפקת סמל ארגון וסמל מעון, הכשרת צוותים בתחום החינוך-טיפול והבטיחות, הגשת בקשות בתחום הבינוי, ועוד.

- [רישוי מעונות יום לפעוטות](#)
- [בטיחות במעונות יום](#)
- [היערכות למצבי חירום במעונות יום](#)
- [סרטונים להתכוננות למצבי חירום במעונות יום](#) | [ירי טילים](#) | [פינוי מעון במצב חירום](#) **חדש**
- [ערכת הדרכה לעובדות במעון יום](#) בהתנהלות בחירום **חדש**
- [פנקס כיס דיגיטלי לצוות המעון בנושא התנהלות בטוחה והתנהלות בחירום](#) **חדש**
- [הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות](#) (הכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה)

בנוסף, [אוגדן הנחיות להפעלת מעון יום לפעוטות](#) מנגיש את [הוראות חוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות](#), התשע"ט-2018 ותקנותיו לכלל מפעילי מעונות היום לפעוטות. האוגדן כולל הוראות נוספות למפעילים שקיבלו הכרה ו"סמל מעון" מטעם משרד החינוך.

- [מבדקי בטיחות במעונות יום](#): רשימה מנחה במעון יום לגיל הרך | [רשימה מנחה במעון יום פרטי](#)
- [חוק המצלמות ובדיקת רישום פלילי](#): [לצפייה במפגש](#) | [למצגת ההדרכה](#)
- [הכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה במעונות יום](#) – [לצפייה במפגש](#) | [למצגת ההדרכה](#) **חדש**
- [הדרכה מקוונת: היערכות לפתיחת שנת הלימודים תשפ"ה במעונות יום – דגשים והנחיות](#)

למידה מאירועי בטיחות: לקראת התארגנות המעון לפתיחת שנת הלימודים, יש להימנע מטיפוס על כיסאות לצורך תליית קישוטים.

- [פציעה כתוצאה מנפילת מסנן אוויר](#)
- [מיגון שערים לבטיחות ילדים](#)
- [פציעה ממנעול](#)

[דף בטיחות במעונות יום](#) | [דף היערכות למצבי חירום במעונות יום](#)

[דף הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

פתיחת שנת הלימודים בהיבט יציאה לטיולים ולפעילות חוץ

בחודש אלול מתקיימים סיורי סליחות רבים. יש לתאם את סיורי הסליחות מבעוד מועד מול **מוקד טבע**, בהתאם להנחיות המופיעות ב**כרטיס מידע דגשים לתיאום טיולים ופעילויות חוץ** | **כרטיס מידע – TOP 10 "לטיול בטוח"**

רשימות בדיקה לפני יציאה לטיול, יש להשתמש ברשימות הבדיקה הבאות, שיסייעו לאחראי הטיול לבצע את כל הבדיקות הנדרשות ויבטיחו את הצלחתו של: **רשימות בדיקה לקראת טיול** | **רשימת בדיקה גנרית לטיולים**

לומדות הדרכה לאחראי טיול- בעברית ובערבית

- לומדה להיכרות עם בעלי תפקידים- **עברית** | **ערבית**
- לומדת הכרות עם גורמים מחוץ למוסד החינוכי- **עברית** | **ערבית**
- לומדת ניהול סיכונים בטיול- **עברית** | **ערבית**

טיפול באירוע חירום עם תלמידים בטיולים ובפעילות חוץ

לשימושכם נוהל טיפול באירוע חירום עם תלמידים בטיולים ובפעילויות חוץ, הכולל הנחיות לניהול אירוע חירום, פירוט הממשקים בחירום ועוד. **להרחבה, היכנסו למסמך המלא**

תכולת תיקי רפואה בפעילויות חוץ

במסגרת מענה וניהול תחום הרפואה הראשונית בפעילויות חוץ וטיולים, ישנם מספר עדכונים חשובים מפורטים בכרטיס המידע **מפרט תיקי רפואה לפעילות חוץ**.

למידה מאירועים חריגים

- לקראת פתיחת שנת הלימודים, אנו מבקשים ללמוד מאירועים חריגים שהתרחשו במהלך טיולים, לדוגמה:
- **אי הקפדה על נהלי חוזר מנכל טיולים** והנחיות הלשכה לתיאום טיולים
 - יציאה לטיול ללא ביצוע ניהול סיכונים למסלול הטיול – ראו לומדת ניהול סיכונים בטיול לעיל.
 - **אי התאמת קושי המסלול** ליכולות התלמידים והמלווים.
 - **יצירת מרווחים גדולים** בקבוצות במהלך המסלול, ואי הקפדה על השארת מלווים בוגרים בפיצולי שבילים, מה שהוביל למצב בו תלמידים הלכו לאיבוד.
 - **אי הקפדה על סדר ומשמעת בטיול**, לדוגמה: עקיפת תלמידים את המדריך, עזיבת תלמידים את הקבוצה ללא אישור, הליכה ללא לבוש מתאים, אלימות בין קבוצות במהלך טיולים, וכדומה.
 - **אי הקפדה על משמעת מים** במהלך מסלול, ודיווח מאוחר לחדר מצב טיולים בזמן האירוע.
- כדי להימנע מהישנותם של אירועים דומים, יש להקפיד על **היערכות מיטבית לטיול**, הכוללת **ביצוע תיאום מוקדם**, הכנת **ניהול סיכונים** ותדריכים למסלולי הטיול יחד עם מדריך הטיולים, על **הליכה בקבוצה מסודרת** שבראשה הולך המדריך ובסוף הטור הולך המאסף, ועל **בדיקת נוכחות התלמידים** בכל שלב בטיול (באמצעות ספירת התלמידים ובדיקה שמית). לשימושכם דפי מידע בטיחות: **פינוי מוסק מנחל עמוד** | **פילת תלמיד בנחל קטלב**

פורטל מוסדות חינוך - דף ביטחון ובטיחות בטיולים ובפעילויות חוץ בית ספריות

[חזרה לתוכן העניינים](#)

הכשרה מקצועית של כוח אדם במעונות יום

- משרד החינוך פרסם קול קורא חדש להכשרות עזרה ראשונה והתנהלות בטוחה לצוותי מעונות היום ובו זכו מספר חברות אשר רק דרכן ניתן לבצע הכשרות וריענונים [להלן הרשימה מאושרת על ידי משרד החינוך](#).
- רשימת החברות וכלל ההנחיות החדשות מפורטים לכם [במסמך הנחיות למעונות היום](#).
- בנוסף, את כל המידע על אודות ההכשרות למעונות היום והקול קורא החדש תוכלו למצוא גם בדף הכשרות וריענונים בעזרה ראשונה והתנהלות בטוחה לצוותי מעונות היום

הדרכות עזרה ראשונה (ע"ר) לעובדי הוראה

לקראת פתיחת שנת הלימודים תשפ"ה עודכנו כלל ההנחיות להכשרות ע"ר לעובדי הוראה בעמוד הפורטל שלנו:

[עזרה ראשונה – קורסי הכשרה והשתלמויות](#)

מזכירים לכם כי הדרכות בנושאי אלרגיה וחירום והחייאה ניתן להזמין באמצעות פנייה ישירה למוקד ההדרכה של מד"א, לפי הפרטים שלהלן:

טלפון: 03-7344044, שלוחה 1, בימים א'-ה', בין השעות 8:00 עד 17:00, או באמצעות מייל: edu@mda.org.il.

בימים אלה קיימת חשיבות יתרה לקורסי עזרה ראשונה על מנת להגדיל את החוסן האישי בקרב צוותי ההוראה והתלמידים-אנא מהרו והירשמו!

הדרכות עזרה ראשונה לתלמידי כיתות י'

מינהל ביטחון בטיחות חירום וסייבר, באמצעות ארגון מגן דוד אדום בישראל מפעיל הדרכות עזרה ראשונה לתלמידי כיתות י' בבתי הספר בכל רחבי הארץ.

הדרכות אלו מבוצעות כחלק מתוכנית הלימודים השנתית. להרחבה בנושא מזמינים אתכם לבחור בתכנית [בקטלוג המענים של מערכת גפ"ן](#) וליצור קשר ישירות עם מד"א לתיאום הקורס.

[חזרה לתוכן העניינים](#)

בטרם 25

כבר 25 שנה שומרים על הילדים

ילד עד גיל 9 לא חוצה כביש לבד! למה? מבחינה התפתחותית, פיזית וקוגניטיבית, ילדים מתחת לגיל 9 אינם בשלים להתמודד עם סכנות הכביש. כדי לאפשר לילד ללכת ולחצות לבד בבטחה, יש לבנות תהליך למידה מבוסס התנסות, שיחה ודיון. יש לאפשר לילד ללמוד לקבל לבד החלטות בעת חציית כבישים והליכה בדרך. היעזרו [במדריך המלא לחציה והליכה בטוחים. לחצו להורדת הישומון.](#)

ומה לגבי לחזור לבית ריק?

החל מגיל 9 עד 11, ניתן להשאיר ילדים עד שעתיים לבד בבית. את ההחלטה מתי להשאיר ילד לבד בבית, יש לבחון בהתאם ליכולות הילד. עושים זאת באמצעות תהליך ובו "אבני דרך" המהוות מדד ליכולתו להתמודד עם קבלת החלטות וסיכונים שעלולים להתרחש. את התהליך בונים עם הילד ובהסכמתו כדי שבסופו הילד יקבל על עצמו את האחריות לשלומו (ולשלום הבית) במצבים בהם הוא יישאר לבד בבית. בכל רכישת מיומנות חדשה ועצמאית (להתרחץ לבד, לנעול נעליים, לבשל ואפילו לנהוג) מדובר על תהליך הכשרה ואימון. תפקיד ההורים לכוון את התהליך ולהדריך את הילדים בהדרגתיות עד שיהיו מוכנים לעשות את הפעולה לבד. תהליך ההכשרה מאפשר לילד לרכוש את המיומנות ולבסס אותה ולהורה לזהות את היכולות והקשיים של הילד.

מידע לחטיבת ביניים ותיכון

אופניים וקורקינטים חשמליים נראים כפתרון המושלם לבני הנוער. הם יכולים להגיע בקלות ובמהירות ממקום למקום בלי שיהיו תלויים בהסעות ההורים או בתחבורה ציבורית. זהו פתרון ירוק, המונע זיהום אוויר ונשמע כמעט טוב מכדי להיות אמיתי. יש רק בעיה אחת: מדובר בכלי קטלני שעלול להיות מסוכן במיוחד. מאז כניסתם של האופניים והקורקינטים החשמליים לחינוך, אנחנו רואים זינוק אדיר בתאונות דרכים במעורבות הכלים החשמליים. החוק קובע כללים מאוד ברורים לרכיבה על אופניים וקורקינטים חשמליים. הגבלות החוק נכתבו בדם, ונועדו להגן על הרוכבים ומשתמשי הדרך האחרים. חשוב להכיר את דרישות החוק ולזכור כי מי שלא פועל על-פיו עובר על החוק ומעמיד בסיכון את עצמו ואת האחרים. קראו והעבירו מידע לילדים ולהורים על נסיעה [בכונה ובטוחה באופניים וקורקינטים חשמליים.](#)

גני ילדים

פעמים רבות המעבר לגן עירייה בסביבות גיל 3, מעלה שאלה על מעבר לבוסטר, מתוך מחשבה על נוחות ויעילות. הנחיית הבטיחות של ארגון בטרם וארגוני בטיחות ברחבי העולם היא להמשיך להשתמש במושב בטיחות/ בוסטר רצועות פנימיות כמה שיותר זמן, ולא לעבור לבוסטר לפני שהילד מגיע למשקל של לפחות 18 ק"ג, הגיל אינו קובע במקרה זה. מרבית הילדים מגעים למשקל המותר בגיל 5 לערך.

במידה ומושב הבטיחות/בוסטר רצועות מאפשר שימוש עד משקל גבוה יותר, מומלץ להמשיך בכך. בזמן תאונה חגירה ברצועות של מושב הבטיחות/ בוסטר רצועות פנימיות יוצרת חלוקת אנרגיה על פני מספר נקודות אחיזה בגוף ומפחיתה את עוצמת הפגיעה, בהשוואה לשימוש בבוסטר בו נחגרים בחגורת הרכב. ניתן להמשיך להשתמש במושב הבטיחות כל עוד רצועות מושב הבטיחות בהן חוגרים את הילד יוצאות מהחריץ שמעל/ גובה לכתפי הילד וגב מושב הבטיחות גבוה מגובה אוזניו של הילד.

מעונות

ידע וכלים לאימוץ הרגלי בטיחות מקדמים שמירה על הילדים. מניעת היפגעות ילדים היא באחריות כולנו. הצוות החינוכי, שנמצא בקשר יומיומי עם הילדים וההורים, יכול להוות גורם מרכזי במניעת תאונות. "משחקים על בטוח עם גלי ובובי" היא תוכנית טלוויזיה לילדים בגילאי 2-4, המעניקה הרגלי התנהגות בטוחה באמצעות משחקים ושירים. התוכנית הופקה בשיתוף ארגונים רבים. לצפייה והקרנת התוכנית כבסיס לפעילות במעון, [בקרו באתר בטרם.](#)

[חזרה לתוכן העניינים](#)

נכתב בשיתוף עם [אגף זה"ב](#), נגישות ואורח חיים בטוח

היערכות בזה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח לקראת פתיחת שנת הלימודים, תשפ"ה חדש

לקראת פתיחת שנת הלימודים, יש להיערך ליצירת מעטפת בטיחות ולשלב את תחומי זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח בתוכנית הלימודים. בגיליון זה תמצאו קישורים לחומרי דעת ונהלים לסיוע בהתארגנות, מידע על תוכניות חובה ותוכניות לימודים הבית ספרית (תלב"ס) משלימות שישולבו במערכת השעות, ותוכניות חינוך להקניית ידע והרגלי התנהגות לטיפוח תרבות בטיחותית, סובלנות והתחשבות בזולת. [לגיליון מס. 43 – לקראת פתיחת שנת הלימודים](#)

הנחיות להתארגנות לשנת הלימודים

לפני פתיחת שנת הלימודים על הנהלת המוסד החינוכי לוודא שבוצעו כל עבודות התשתית הנדרשות להבטחת שלומם ובטיחותם של התלמידים. בהוראות מנכ"ל מפורטות הנחיות היערכות ליישום "[מעטפת הבטיחות](#)" הפיזית. עם פתיחת שנת הלימודים עורכים מפוי מסלולי הליכה ומקיימים הדרכה לתלמידים הצועדים לבית הספר ברגל. את הפעילות השוטפת של בית הספר בשלושת התחומי הדעת של האגף, מתאם רכז זה"ב, בהתאמה למדיניות האגף, כמפורט [בחזר מנכ"ל משרד החינוך](#).

חינוך לבטיחות בדרכים

תוכניות הלימוד בתחום הבטיחות בדרכים, נועדו להעניק לתלמידים ידע עדכני ורלוונטי להתנהגות זהירה ובטוחה בכל מרחבי ההתנהלות. תוכניות החובה לכיתות א', ה', ט' ויוד, משולבות בתלב"ס כשעה שבועית. התוכניות לתלמידי בתי ספר יסודיים כוללות: "[ללמוד תנועה](#)" ו"[עצמאים בשטח](#)". התוכניות לתלמידי בתי ספר תיכוניים וחס"ב כוללות: "[חינוך לבטיחות בדרכים](#)" ו"[חינוך תעבורתי לכיתות יוד](#)". במרחב הפדגוגי קיים [היצע של חומרי הוראה נוספים](#) שהומלצו על ידי האגף.

קרוב לבבות

החוק נועד להגן על אנשים עם מוגבלות, ולעגן את זכותם להשתתפות שוויונית ופעילה בחברה ובכל תחומי החיים. ראוי להדגיש את הנגישות בתחבורה הציבורית ולדון בזכויותיהם של אנשים עם מגבלות. באמצעות חינוך לנגישות, שאיפתנו להעצים את כישורי התקשורת הבין אישית בין תלמידים עם מוגבלות לכלל התלמידים במערכת החינוך. במרחב הפדגוגי [פורטל עובדי הוראה קיים היצע של פעילויות](#) וסרטונים שיכולים לשמש בשיעורים ובפעולות הסברה כדי לטפח אצל התלמידים מודעות לקבלת השונה.

חינוך לאורח חיים בטוח

מניעה של היפגעות תלמידים וקבלת אחריות אישית לבטיחותם, עומדת במרכז של תכנית הפעילות בחינוך לאורח חיים בטוח. כבר בתחילת שנת הלימודים חשוב לשלב הוראה ופעילות לימודית על אחריות אישית, שמסייעת לתלמידים לאמץ דרך חיים זהירה של הימנעות מתאונות. זו הדרך שמלמדת אותם לנהוג בשיקול דעת ולקחת אחריות על עצמם.

אירועים בלוח השנה	
יום השוויון הבינלאומי לאנשים עם מוגבלות יתקיים בין 1-6 בדצמבר 2024 ל בחשון - ה בכסלו	שבוע הבטיחות בדרכים יתקיים בין 29-24 2024 בנובמבר כ"ג - כ"ד בחשון

[חזרה לתוכן העניינים](#)

לקחים ותובנות מאירועים חריגים שאירעו לאחרונה- יוני-יולי 2024 חדש

תיאור האירוע	לקחים	מידע
<p>במתחם בית הספר: במהלך פעילות בבית הספר, השימוש במערכות הגברה גרם לרמות רעש שחרגו מהמותר, מה שהוביל להפרעה לשכנים ולהגשת תלונה למשרד להגנת הסביבה.</p>	<ul style="list-style-type: none"> רמות רעש גבוהות מהוות סיכון לפגיעה ביכולת השמיעה של התלמידים. יש להפחית ככל האפשר את השימוש במערכות הגברה. מומלץ להעלות את מודעות התלמידים והמורים לנושא הרעש. חשוב להכיר את הנחיות המשרד להגנת הסביבה בנושא רעש במוסדות חינוך. 	<p>רעש במוסדות חינוך - הנחיות המשרד להגנת הסביבה</p>
<p>במתחם המעון: נפילת ארון שלא היה מקובע לקיר במעון גרמה לפציעת פעוט.</p>	<ul style="list-style-type: none"> חשוב לקבע רהיטים היכולים ליפול עקב משחק של ילדים צריך לאתר חפצים העלולים לסכן ילדים משחקים יש להשגיח על ילדים משחקים 	<p>כרטיס מידע- הפקת לקחים מנפילת ארונות ומדפים בבתי ספר ובגנים</p>
<p>בפעילות חוץ: במהלך פעילות חקלאית בקטיף בננות, תלמיד הוכש על ידי נחש ופונה לבית החולים לקבלת טיפול רפואי.</p>	<ul style="list-style-type: none"> להיות ערניים להכשות בעת פעילות חקלאית. לשמור על ערנות בתקופות החמות. לתדרך את התלמידים המשתתפים בפעילות על סיכוני הכשות ודרכי ההתנהגות. להקפיד על זמינות אמצעי קשר לצורך חילוץ. 	<p>כרטיס מידע- הכשות נחשים</p>
<p>בפעילות טיול: במהלך טיול, תלמידה חשה ברע ופונתה לבית החולים, שם אובחנה עם ירידת סוכר. לאחר טיפול, שוחררה לביתה.</p>	<ul style="list-style-type: none"> להכיר את בעלי הרגישויות בכיתה. להכין מראש תמיכות לבעלי רגישויות. תלמידים יושבניים ללא כושר רגישים יותר למאמץ ולתנאי השטח 	<p>כרטיס מידע- למניעת התייבשויות ותופעות בריאותיות בטיולים ופעילויות חוץ</p>

[חזרה לתוכן העניינים](#)

